



Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Nariadenie neodkladného opatrenia majúce povahu v dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti starej matky maloletého**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10CoP/28/2016 zo dňa 31. 8. 2016
- 2. K neopodstatnenosti preukazovania existencie bezprostrednej ujmy hroziacej zastavením dodávok elektriny do nehnuteľnosti**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 26Co/191/2016 zo dňa 19. 8. 2016
- 3. K neodkladnému opatreniu vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 20CoP/100/2016 zo dňa 5. 8. 2016
- 4. Elektronické podanie neobsahujúce zamýšľanú prílohu**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 136/2016 zo dňa 21. 6. 2016
- 5. Prirastanie podielov medzi závetnými dedičmi**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 4047/2015 zo dňa 14. 6. 2016
- 6. Absolútna neplatnosť zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a zohľadnenie následkov prekročenia plnej moci splnomocnencom**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 1355/2015 zo dňa 31. 8. 2015
- 7. K povinnostiam založeným tzv. rámcovou zmluvou**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 5105/2014 zo dňa 31. 5. 2016
- 8. K úprave styku otca s maloletým dieťaťom**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/28/2016 zo dňa 10. 8. 2016
- 9. Náležitosti plnej moci na uzatvorenie záložnej zmluvy**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 1899/2014 zo dňa 31. 5. 2016
- 10. Nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžf 69/2014 zo dňa 29. 6. 2016
- 11. Ochrana osobnosti a stanoveniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy blízkym osobám obeť usmrtenej pri dopravnej nehode**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 18/2016 zo dňa 22. 6. 2016
- 12. K povahe trestného činu usmrtenia a posúdeniu možnosti súdu rozhodnúť o forme trestu**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1To/69/2016 zo dňa 6. 7. 2016
- 13. Zánik trestnosti trestného činu nezaplatenia dane a poistného**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tdo 21/2016 zo dňa 22. 6. 2016
- 14. K prípustnosti zmeny žaloby ako dispozičného úkonu žalobcu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 279/2013 zo dňa 10. 12. 2015
- 15. K povinnosti obce ako povinnej osoby poskytnúť informácie týkajúce sa nakladania s majetkom obce**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sži 30/2014 zo dňa 26. 5. 2016

1. Nariadenie neodkladného opatrenia majúce povahu v dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti starej matky maloletého

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10CoP/28/2016 zo dňa 31. 8. 2016

Anotácia:

Napádaným uznesením súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti starej matky, a zároveň matku maloletej zaviazal povinnosťou platiť na maloletú výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a otca maloletej zaviazal povinnosťou platiť na maloletú výživné vo výške 30 eur mesačne, pričom obaja rodičia sú povinní platiť výživné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s účinnosťou odo dňa doručenia tohto uznesenia.

Právna veta:

- I. V danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloletá dočasne zverí do osobnej starostlivosti jej starej matky. Napriek tomu, že vzhľadom na charakter rozhodovania o neodkladnom opatrení nebolo možné vo veci vykonať riadne dokazovanie, v ktorom by boli zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, tak ako to aj namietala odvolateľka, zo skutočností uvedených navrhovateľkou – starou matkou maloletej, zo skutočností, ktoré uviedla samotná maloletá pred kolíznym opatrovníkom, kedy jasne uviedla, že chce byť zverená do starostlivosti starej mamy, ako aj z návrhu kolízneho opatrovníka, bolo potrebné dospieť k záveru o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude zabezpečené, že maloletá bude vyňatá z konfliktného prostredia u jej matky. Zároveň bolo dôvodné prihliadnúť tiež na to, že maloletá už v minulosti bola zverená starej matke do náhradnej osobnej starostlivosti.
- II. Z ust. § 360 a nasl. CMP vyplýva, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia účastník ne nadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, civilné mimosporové konanie

Právny inštitút: Neodkladné a iné opatrenia súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 161/2015 Z. z. – § 360 a nasl.

2. K neopodstatnenosti preukazovania existencie bezprostrednej ujmy hroziacej zastavením dodávok elektriny do nehnuteľnosti

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 26Co/191/2016 zo dňa 19. 8. 2016

Anotácia:

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanej dodávať elektrickú energiu žalobcovi za stanovených z pohľadu namietanej nevykonateľnosti takéhoto rozhodnutia (z dôvodu právnej nemožnosti jeho splnenia žalovanou), ako aj jeho neopodstatnenosti pre nepreukázanie existencie bezprostrednej hrozby ujmy na právach žalobcu.

Právna veta:

Za nedôvodnú bolo potrebné považovať aj námietku žalovanej o neosvedčení bezprostrednej ujmy hroziacej žalobcovi zastavením dodávok elektriny do sporných nehnuteľností, keďže v konaní bolo nesporné že predmetné nehnuteľnosti žalobca užíva za účelom uspokojovania si svojich bytových potrieb, kde vylúčenie dodávok elektrickej energie do takýchto priestorov, bez akýchkoľvek pochybností, znemožňuje ich riadne užívanie a vytvára potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi dodávateľom energie – žalovanou, ktorá takúto energiu na základe zmluvného vzťahu s odberateľom realizovala a samotným odberateľom energie, v tomto prípade žalobcom v prípade, že zánik takéhoto zmluvného vzťahu a z neho plynúcich práv a povinností jeho účastníkov je sporný. V takomto prípade neobstoja ani námietky žalovanej, že žalobca mal a má možnosť uzavrieť zmluvu o združenej dodávke elektriny aj s iným dodávateľom elektriny ako so žalovanou, najmä ak konanie žalobcu jednoznačne smeruje k preukázaniu neplatnosti odstúpenia žalovanej od zmluvy od dodávky elektrickej energie a teda preukázaniu existencie právnej povinnosti žalovanej na základe tejto konkrétnej zmluvy dodávať elektrickú energiu do odberného miesta dohodnutého v tejto zmluve.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, civilné mimosporové konanie

Právny inštitút: Neodkladné a iné opatrenia súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 161/2015 Z. z. – § 360 a nasl.

3. K neodkladnému opatreniu vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 20CoP/100/2016 zo dňa 5. 8. 2016

Anotácia:

Okresný súd Bratislava IV. uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým umožnil otcovi predbežne sa stretávať s maloletým, každý párny kalendárny týždeň vždy v sobotu v čase od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň vždy v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme od matky v mieste bydliska maloletého v uvedený deň a hodinu a v uvedený deň a hodinu otec matke maloletého vráti na tom istom mieste. Matke uložil povinnosť maloletého v určenom termíne riadne pripraviť. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (predbežného opatrenia) zamietol.

Právna veta:

V danom prípade boli dané podmienky a predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, pričom aj samotná matka v odvolaní potvrdila, že styk otca s maloletým synom je podmienený viacerými skutočnosťami, pričom matka samotná má za to, že styk otca s maloletým synom nie je v záujme maloletého, hlavne z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo stany otca, z dôvodu jeho agresivity, ako aj z dôvodu, že maloletému pod vplyvom alkoholu spôsobil zranenie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že je neprípustné, aby otec pod vplyvom alkoholu ubližoval maloletému synovi. Z obsahu spisu vyplýva, že otec tento skutok nepoprel, práve naopak, je nepochybné, že skutok sa stal. Zo spisu však taktiež vyplýva, že otec uvedený skutok ľutuje, a snaží sa robiť kroky za účelom jeho nápravy. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti otca, že napriek tomu, že vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v prípade, že sa bude uvedený skutok vo vzťahu k maloletému opakovať, súd prvej inštancie prípadne odvolací súd (či už na základe podnetu matky alebo kolízneho opatrovníka) obmedzí styk otca s maloletým synom. Odvolací súd má však aj za to, že otec po zvážení a uvedomení si vlastnej chyby sa túto snaží napraviť, a preto je potrebné v tomto smere mu dať šancu za účelom nápravy a to aj s poukazom na skutočnosť, že uvedený skutok sa od roku 2014 neopakoval. V opačnom prípade t.j. v prípade, keď otec „zlyhá“ ako rodič, súd prijme opatrenia vo vzťahu k nemu a obmedzí mu kontakt s maloletým synom. Odvolací súd má za to, že konanie otca (písomné vyjadrenia, stretnutia s maloletým synom, záujem o maloletého syna) nasvedčuje tomu, že otec má o maloletého syna skutočný záujem, a preto v záujme zachovania vzťahu medzi otcom a maloletým je potrebné aspoň v minimálnom rozsahu zabezpečiť tento kontakt otca s maloletým synom a z týchto dôvodov ponechať predbežné opatrenie nariadené.

Právna oblasť: Civilné právo, rodinné právo

Právny inštitút: Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 161/2015 Z. z. – § 65, § 67, § 367 ods. 1, ods. 4 a ods. 4

4. Elektronické podanie neobsahujúce zamýšľanú prílohu

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 136/2016 zo dňa 21. 6. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, čo možno považovať za podanie v elektronickej podobe, najmä v prípade, keď ide o elektronické podanie neobsahujúce zamýšľanú prílohu.

Právna veta:

Podaním v elektronickej podobe sa rozumie elektronický dokument v podobe dátovej správy, ktorý účastník adresoval (a doručil) súdu v dobe, kedy s ním nebol v priamom styku v rámci konania, prípravného konania alebo iného súdneho kroku, ak v ňom prejavil vôľu smerujúcu k uplatneniu procesných práv, k splneniu procesných povinností alebo k iným procesným následkom, ktoré sú s takým prejavom vôle spojené, prípadne časť takého dokumentu, v ktorej bol takýto účastníkov prejav vôle obsiahnutý.

Elektronický dokument, ktorý predstavuje elektronický nosič (obálku, kontajner) a ktorý teda slúži (je použitý) k preprave vloženého (iného) elektronického dokumentu od odosielateľa k súdu (ako „prílohy“), sám o sebe neobsahuje žiadny prejav vôle účastníka, ktorý by smeroval k uplatneniu procesných práv, k splneniu procesných povinností alebo k iným procesným následkom, ktoré sú s takýmto prejavom vôle spojené; jeho účelom (zmyslom) je zabezpečenie prepravy vloženého („prílohového“) elektronického dokumentu v podobe dátovej správy na súd. Elektronický nosič (obálka, kontajner) je (tiež) elektronickým dokumentom a môže teda obsahovať – okrem údajov „prepravných“ – tiež ďalšie údaje, ktoré môžu predstavovať podanie účastníka (jeho prejav vôle), a to buď samostatne, alebo v súvislosti sa vloženým („prílohovým“) elektronickým dokumentom, obsahujúcim účastníkov prejav vôle smerujúci k uplatneniu procesných práv, k splneniu procesných povinností alebo k iným procesným následkom, ktoré sú s takýmto prejavom vôle spojené; v takomto prípade je elektronický dokument nielen elektronickým nosičom (obálkou, kontajnerom), ale tiež podaním, prípadne súčasťou podania účastníka, ktoré sa (inak) nachádza vo vloženom („prílohovom“) elektronickom dokumente.

Elektronický dokument odoslaný elektronickou poštou účastníkom konania obsahujúcim text správy „vážení, v prílohe si dovoľujeme zaslať podanie vo veci“, bez toho, aby do neho však bol vložený ďalší (iný) elektronický dokument, ktorý mal obsahovať avizované „podanie vo veci“, nie je podaním; súd preto nevyzve účastníka k jeho oprave alebo doplneniu.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Civilní konanie – podanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Zb. – § 125 ods. 1, 2

pre ČR: 99/1963 Sb. – § 41 odst. 1, § 42, § 43

5. Prirastanie podielov medzi závetnými dedičmi

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 4047/2015 zo dňa 14. 6. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vysvetľuje, že v prípade závetného dedenia neprichádza do úvahy tzv. prirastanie podielov medzi závetnými dedičmi, ale nastupuje zákonná dedičská postupnosť.

Právna veta:

Ustanovenie § 461 ods. 2 ObčZ 1964 vylučovalo možnosť prirastania podielov medzi závetnými dedičmi; namiesto odpadnutého závetného dediča (ak zomrie skôr ako poručiteľ, ktorý závet zostavil, ak sa stane nespôsobilým dedič, ak odmietne dedičstvo, prípadne ak je následným prejavom poslednej vôle poručiteľom vydedený) nastupujú dediči zo zákona.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Dedenie, závet

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 461 ods. 2
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 461 ods. 2

6. Absolútna neplatnosť zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a zohľadnenie následkov prekročenia plnej moci splnomocnencom

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 1355/2015 zo dňa 31. 8. 2015

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že pokiaľ je zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti absolútne neplatná, je bez významu prípadné prekročenie plnej moci splnomocneným, ktorý ju uzatváral, ako aj oznámenie splnomocniteľa o jeho nesúhlase s prekročením plnej moci a s tým spojenými právnymi dôsledkami, a to práve z dôvodu absolútnej neplatnosti, ktorá nastáva ex tunc.

Právna veta:

V prípade absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je bez významu prípadné prekročenie plnej moci splnomocnencom, ktorý ju uzatváral, ako aj oznámenie splnomocniteľa o jeho nesúhlase s prekročením plnej moci a s tým spojenými právnymi dôsledkami.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 37 odst. 1
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 37 odst. 1

7. K povinnostiam založeným tzv. rámcovou zmluvou

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 5105/2014 zo dňa 31. 5. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje podstatu tzv. rámcovej zmluvy prejavujúcej sa v tom, že rámcová zmluva nezakladá záväzkový vzťah s právami a povnosťami z neho vyplývajúcimi. Strany zmluvy však môžu aj v tejto rámcovej zmluve dojednať okrem zmluvných podmienok následne uzatváraných realizačných zmlúv aj povnosť takého zmluvy uzatvoriť.

Právna veta:

Tzv. rámcová zmluva nezakladá záväzkový vzťah; pohľadávky a záväzky zmluvných strán z nej preto (bez ďalšieho) nevznikajú. Tým nie je vylúčená možnosť, aby si zmluvné strany dojednali v tej istej zmluve vedľa zmluvných podmienok následne uzatváraných realizačných zmlúv aj povnosť takého zmluvy uzatvoriť.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Záväzkové právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 266
pre ČR: 513/1991 Sb. – § 266, 89/2012 Sb. – § 555 – § 558

8. K úprave styku otca s maloletým dieťaťom

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/28/2016 zo dňa 10. 8. 2016

Anotácia:

Napadnutým uznesením súd na návrh otca nariadil predbežné opatrenie, v zmysle ktorého je otec oprávnený stýkať sa s maloletou každý párny kalendárny týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Otec si maloletú v určenom čase prevezme a opäť odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určenom čase v mieste svojho bydliska otcovi odovzdať.

Právna veta:

Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť.

Predbežne upravený styk otca s maloletým dieťaťom zabezpečuje legitímny cieľ a to ochranu zdravého vývoja maloletého dieťaťa a umožní aspoň čiastočné výchovné pôsobenie otca ako toho rodiča, ktorý dieťa nemá zverené do osobnej starostlivosti. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje tak právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý súčasne garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

Právna oblasť: Civilné právo procesné, rodinné právo

Právny inštitút: Neodkladné opatrenia a zabezpečovacie opatrenia, rozvod manželstva, úprava výkonu rodičovských práv a povinností, rodičovské práva a povinnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 324, § 325 ods. 1 písm. d), 36/2005 Z. z. – § 24 ods. 1, § 36 ods. 1, § 25, § 28 ods. 1 a ods. 2

9. Náležitosti plnej moci na uzatvorenie záložnej zmluvy

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 1899/2014 zo dňa 31. 5. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že plná moc udelená k uzatvoreniu záložnej zmluvy týkajúcej sa určitej nehnuteľnosti nemusí obsahovať bližšie údaje o osobe, s ktorou môže záložná zmluva uzatvorená, ani špecifikáciu záväzkového vzťahu, ktorý má záložná zmluva zaisťovať. Je potom na osobe splnomocnenca, aby vybrala osobu záložného veriteľa spoločne s určením záväzku, ktorý má byť záložnou zmluvou zaistený.

Právna veta:

V plné moci udelenej na uzatvorenie záložnej zmluvy týkajúcej sa určitej nehnuteľnosti nie je nutné uvádzať bližšie údaje týkajúce sa osoby, s ktorou môže splnomocnenec takúto zmluvu uzatvoriť, ani špecifikovať záväzkový vzťah, ktorý má záložná zmluva zaisťovať. V takom prípade je splnomocnenec splnomocnený, aby (podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia) vybral osobu záložného veriteľa a určil záväzok, ktorý má záložnou zmluvou zaistiť.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zastúpenie, plná moc, záložná zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 31
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 31, § 552, 89/2012 Sb. – § 441, § 1312

10. Nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžf 69/2014 zo dňa 29. 6. 2016

Anotácia:

V danom prípade bola medzi účastníkmi spornou otázka, či v súvislosti s predajom ojazdených motorových vozidiel nakúpených v inom členskom štáte došlo k riadnemu zdaneniu daňou z pridanej hodnoty, a teda či žalobca splnil podmienky na uplatnenie osobitnej úpravy zdaňovania pri predaji použitého tovaru v tuzemsku stanovené jednak v § 66 zákona o DPH, ako aj v Smernici Rady 2006/112/ES v článkoch 312 až 332.

Právna veta:

Tzv. intrakomunitárne obchody s tovarom sú založené na tom, že tovarový obchod medzi osobami identifikovanými pre DPH v rôznych členských štátoch EÚ prebieha tak, že na strane dodávateľa dochádza k intrakomunitárnemu dodaniu tovaru, ktoré je oslobodené od dane a na strane odberateľa dochádza k intrakomunitárnemu nadobudnutiu tovaru, ktoré je zdaňované. V systéme uplatňovania dane v členských štátoch EÚ platí základný princíp výberu dane z pridanej hodnoty členským štátom určenia, pričom tento princíp zdaňovania tovaru v štáte určenia sa uplatňuje pri splnení určitých podmienok a znamená zdanenie tovaru v tom členskom štáte, v ktorom sa skončí odoslanie alebo preprava tovaru.

Ak predávané automobily neboli zdanené podľa osobitnej úpravy DPH v inom členskom štáte a boli dodané ako intrakomunitárne dodanie tovaru v režime oslobodenia od dane, nadobudnutie tovaru v tuzemsku sa považuje za nadobudnutie tovaru podľa § 11 zákona o DPH.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu, Daň z pridanej hodnoty

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 222/2004 Z. z. – § 11, § 66

11. Ochrana osobnosti a stanoveniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy blízkym osobám obeť usmrtenej pri dopravnej nehode

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 18/2016 zo dňa 22. 6. 2016

Anotácia:

V prejednávanej veci bolo preukázané, že neoprávneným konaním žalovaného bolo zasiahnuté aj do osobnostných práv žalobkyň. Chránené osobnostné práva žalobkyň boli atakované už samotným zranením ich otca a manžela pri dopravnej nehode (už tým došlo k zásahu do ich rodinného života napríklad v podobe strachu o ďalší život a zdravie o manžela a otca). Zásah do ich osobnosti bol završený momentom jeho smrti. Žalovaný namietal neprimeranosť stanovenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

Právna veta:

I keď jednotlivé súčasti osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 13 Občianskeho zákonníka (život, zdravie, súkromie, rodinný život a pod.) sú hodnoty, ktoré v podstate nemožno vyjadriť v peniazoch, neceniteľnosť jednotlivých stránok ľudskej osobnosti ešte neznamená, že by peniazmi nebolo možné vyjadriť adekvátnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do týchto práv. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy možno určiť, a to spôsobom, ktorý uvádza zákon – vždy s prihliadnutím na individuálne okolnosti charakterizujúce závažnosť vzniknutej ujmy a na jedinečnú povahu okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce vecou voľnej úvahy súdu, jeho úvaha musí byť ale náležite odôvodnená a vždy musí mať základ v takých konkrétnych skutkových zisteniach súdu, ktoré zohľadňujú individuálne okolnosti prejednávaneho prípadu a so zreteľom na ne sú relevantné pre posúdenie primeranosti náhrady v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 13

12. K povahe trestného činu usmrtenia a posúdeniu možnosti súdu rozhodnúť o forme trestu

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1To/69/2016 zo dňa 6. 7. 2016

Anotácia:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu usmrtenia tým že v obci po miestnej komunikácii cúval z parkoviska na hlavnú cestu, pričom sa plne nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke a nedal prednosť cyklistke – poškodenej, v dôsledku čoho došlo k stretu vozidla s bicyklom, po ktorom poškodená spadla s bicyklom a utrpela zranenia na následky ktorých zomrela.

Právna veta:

Za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. zákonodarca stanovuje trestnú sadzbu v rozpätí od dvoch do 5 rokov. Už tým, že ide o nedbanlivostný trestný čin, ho zákonodarca zaraďuje medzi prečiny [§ 10 ods. 1 písm. a) Tr. zák.], avšak podstatným tu je hlavne to, že stanovením rozpätia trestnej sadzby, zaradil zákonodarca tento trestný čin medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodíť z toho, že za jeho spáchanie nemusí súd povinne ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Tr. zák. argumentum a contráριο). Trestom odňatia slobody sa tu má na mysli nielen jeho nepodmienečná forma ale aj prípadné podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie prečinu podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. môže preto uložiť dokonca len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a pod., samozrejme aj za podmienky, že sa páchatel dopustil tohto prečinu tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Z uvedených skutočností preto možno uzavrieť, že prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. nie je podľa zákonodarcu tak typovo závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri ňom len trest odňatia slobody, prípadne len nepodmienečný trest odňatia slobody a to dokonca ani za situácie, ak bol predmetný trestný čin spáchaný tak, že obžalovaný viedol motorové vozidlo, ktorého riadeniu sa plne nevenoval a spôsobil smrť. Ak by zákonodarca chcel, aby v takýchto prípadoch mohol, alebo mal byť ukladaný len nepodmienečný trest odňatia slobody, celkom určite by to priamo v trestnom zákone stanovil, tak, ako to urobil v prípade trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., kde už zo stanovenia trestných sadzieb vyplýva nemožnosť uloženia iného než nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Usmrtenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 149 ods. 1 a ods. 2

13. Zánik trestnosti trestného činu nezaplatenia dane a poistného

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tdo 21/2016 zo dňa 22. 6. 2016

Anotácia:

Obvinený ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca podnikateľskú činnosť nezaplatil za obdobie august 2011 až máj 2014 v lehote splatnosti stanovenej poistné na sociálne poistenie napriek tomu, že v čase jeho splatnosti mal dostatok finančných prostriedkov na úhradu predmetnej sumy Po začatí trestného stíhania uhradil časť dlžného poistného, v dôsledku čoho nedoplatok na poistnom ku dňu vznesenia obvinenia predstavoval sumu nedosahujúcu výšku kvalifikačného znaku prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Tr. zák.

Právna veta:

V zmysle § 86 ods. 1 Trestného zákona trestnosť trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 278 Trestného zákona zaniká vtedy, ak páchatel dodatočne zaplatil dlžné poistné na sociálne poistenie vyrátané ku dňu splatnosti a nie ku dňu vznesenia obvinenia. Ustanovenie § 86 ods. 1 písm. e) Trestného zákona je formulované presne, zrozumiteľne a jednoznačne tak, že z neho nemôže vyplývať iný záver len ten, že obvinený musí dodatočne zaplatiť celú dlžnú sumu poistného a nie len jej časť. Ak by platil opak, mohlo by sa stať, že páchatelovi dlžiacemu poistné na sociálne poistenie v sume 2 661 € by stačilo, po začatí trestného stíhania, resp. po vznesení obvinenia, zaplatiť 2 €, a tak by sa podľa okresného i krajského súdu stal beztrestným, čo podľa názoru najvyššieho súdu nie je akceptovateľné, pretože toto celkom určite nebol zámer zákonodarcu.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Usmrtenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2015 Z. z. – 278 TZ

14. K prípustnosti zmeny žaloby ako dispozičného úkonu žalobcu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 279/2013 zo dňa 10. 12. 2015

Anotácia:

Navrhovatelia v dovolaní namietali aj to, že súd prvého stupňa im v danej veci znemožnil realizáciu ich procesných oprávnení účastníkov konania tým, že nepripustil nimi navrhované rozšírenie návrhu na začatie konania, ktorým sa domáhali aj vypratania a vydania časti parcely č. X..

Právna veta:

Zmena návrhu na začatie konania (žaloby) nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To, či dôsledky určitého procesného postupu alebo úkonu sú v súlade s touto zásadou, posudzuje iba súd. Ustanovenie § 95 ods. 1 OSP (teraz § 139 CSP) dáva preto navrhovateľovi (žalobcovi) možnosť zmeniť návrh na začatie konania – žalobu (len) so súhlasom súdu; súd zmenu tohto návrhu (žalobu) nepripustí (tiež) vtedy, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu (teraz § 143 CMP). Úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred navrhovateľom (žalobcom) požadovanou zmenou návrhu (žaloby), (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu – žaloby, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu; preto táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny návrhu (žaloby).

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dispozičné procesné úkony – zmena žaloby

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 139, § 143

15. K povinnosti obce ako povinnej osoby poskytnúť informácie týkajúce sa nakladania s majetkom obce

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sži 30/2014 zo dňa 26. 5. 2016

Anotácia:

Žalobca žiadal od žalovaného sprístupnenie informácie o celkovej sume za užívanie verejného priestranstva. Žalovaný však túto informáciu vyhodnotil ako daňové tajomstvo a žalobcovi ju nesprístupnil. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci.

Právna veta:

Najvyšší súd SR nepodlieha pochybnostiam, že požadovaná informácia sa týka hospodárenia s verejnými prostriedkami. Daň za užívanie verejného priestranstva, upravená ako miestna daň zákonom č. 582/2004 Z. z., postihuje služby (t. j. verejné statky), ktoré vlastníci dostávajú od obce. Miestne dane sa vyberajú z fiskálnych dôvodov, sú významným zdrojom príjmu obecného rozpočtu. Obce takto zabezpečujú svoje fiskálne záujmy predovšetkým z dôvodu potreby zabezpečenia základných úloh a funkcií, ktoré ako jednotky územnej samosprávy plnia. S ohľadom na uvedené má odvolací súd za správny záver súdu prvého stupňa, ktorý poukázal na § 11 ods. 2 zákona o slobode informácií, podľa ktorého je žalovaný povinný žiadateľovi poskytnúť informácie týkajúce sa nakladania s majetkom mesta.

Rovnako sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nie je možné za daňové tajomstvo považovať informáciu o výške dane, ktorú správca dane vyrubil daňovníkovi a informáciu, či daňovník túto daň zaplatil a kedy. Zároveň je potrebné prisvedčiť aj jeho záveru, že požadované informácie nemajú charakter daňového tajomstva, keď poukazujú na § 11 ods. 7 písm. b) v spojení s § 52 ods. 2, 3 daňového poriadku konštatoval, že obec ako správca dane môže zverejňovať informácie o výške daňového nedoplatku, čo predstavuje informáciu rovnakého typu ako údaj o výške vyrubenej dane, a teda nie je verejný záujem na utajovaní tejto skutočnosti. Taktiež zdôrazňuje, že ak by boli v požadovaných dokumentoch naozaj informácie klasifikované ako daňové tajomstvo, je povinnosťou žalovaného sa s takouto skutočnosťou vysporiadať, a to najmä zákonným a presvedčivým spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom informácie vylúčené zo zverejnenia vzhľadom na okolnosť, že sú daňovým tajomstvom, musia byť zároveň negatívne definované a identifikované z hľadiska kategórie nakladania a hospodárenia s verejnými prostriedkami.

Právna oblasť: Ústavné právo, Daňové právo

Právny inštitút: daňové tajomstvo, právo na informácie, samospráva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 563/2009 Z. z. – § 11 ods. 1, § 52 ods. 2 písm. a) až písm. c), § 52 ods. 3
211/2000 Z. z. – § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 až ods. 3, § 8 ods. 1,
§ 11 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 2, § 12, § 18 ods. 2, § 22 ods. 1
523/2004 Z. z. – § 2 písm. a)